



**MYNÄMÄEN KUNNAN
KONSERNIOHJE**

MYNÄMÄEN KUNNAN KONSERNIOHJE

Valtuusto hyväksynyt 18.6.2007 § 48

1 KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaan Mynämäen kuntaa kehitetään vireänä, yhteistyökykyisenä ja kehittyvänä kuntana, joka tarjoaa asukkaille ja yrityksille turvallisen ympäristön ja laadukkaat palvelut.

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniinsa kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö) ja josta on säädetty kunta-, kirjanpito-, tilintarkastus- sekä osakeyhtiölaissa. Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kunta-konserni muodostuu kirjanpitolain mukaisesta konsernista, joka muodostuu

- emoyhteisöstä,
- tytäryhteisöistä, joita ovat sellaiset osakeyhtiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt ja säätiöt, joissa Mynämäen kunnalla yksin tai yhdessä tytäryhteisönsä kanssa on määräämisvalta,
- osakkuusyhteisöistä eli yhtiöistä, joissa kunnalla on 20 – 50 prosentin omistusosuus ja enintään puolet osakkeiden ja osuuksien tuomasta äänimäärästä, tai joissa kunnalla on rahoitusosuutensa kautta huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa,
- kuntayhtymistä.
(kuvaus konsernista liite 1)

2 TOIMIJANA VERKOSTOSSA

Kunnan edunvalvonnan kannalta ovat merkityksellisiä myös yhdistykset, muut yhteisöt ja säätiöt, joissa kunnalla ei ole määräämisvaltaa, mutta joiden toiminnan seurantarve perustuu kunnan osakkuuteen, jäsenyyteen, sopimukseen, taloudelliseen sitoumukseen, palveluun tai muuhun yhteistyöhön.

Muiden yhteistyömuotojen toiminnan ohjaus- ja seurantarve perustuu osakkuuteen, jäsenyyteen, sopimukseen tai muuhun kunnan yleiseen edunvalvontaan. Tällaisia yhteistyömuotoja ovat esim. seutuyhteistyö ja sitä suppeampi kuntien välinen yhteistyö.

Konsernin sekä muiden toimijoiden toiminnan ja yhteistyön tarkoituksena on toteuttaa valtuuston asettamia tavoitteita palvelujen tuottamisessa kuntalaisille.

Näillä konserniohjeilla on tarkoitus määritellä ne periaatteet ja menettelytavat, joita noudatetaan konsernin johtamisessa sekä muiden yhteisöjen ohjauksessa, seurannassa ja toiminnan raportoinnissa.

3 JOHTAMINEN, OHJAUS JA VALVONTA

3.1 Valtuusto

Valtuusto kunnan ylimpänä päätöksentekijänä ja valvojana hyväksyy kunnan konsernijohdattamista ja muuta yhteistoimintaa koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet sekä määrittelee kunnan omistajapolitiikan.

Valtuusto hyväksyy konsernistrategian, määrittelee ja hyväksyy talousarviossa ja –suunnitelmassa konserniyhteisöjen toiminnan ja talouden tavoitteet.

Valtuusto hyväksyy konserniohjeen, jota noudatetaan erilaisessa yhteistoiminnassa, jossa kunta tai kuntakonserni toimii.

Valtuusto valitsee kunnan edustajan tai edustajat kuntayhtymien yhtymävaltuustoihin.

3.2 Kunnanhallitus

Kuntakonsernia ja muuta verkostoyhteistoimintaa johtaa kunnanhallitus. Kunnanhallitus vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista, yhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin ja muun yhteistoiminnan toiminnasta.

Kunnanhallitus antaa kuntalain 23 §:n perusteella tarvittaessa konserniyhteisöjä velvoittavia ohjeita, nimeää kunnan edustajan yhtiökokouksiin sekä edustajat tai ehdokkaat yhteisöjen hallintoelimiin ja tilintarkastajiksi ja antaa tarvittaessa ohjeita kunnan edustajille kuntayhtymien yhtymäkokouksissa sekä tytä- ja osakkuusyhteisöjen kokouksissa käsiteltävänä oleviin asioihin.

Kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeita kunnan edustajille myös muissa verkostoyhteistyöelimissä käsiteltävänä oleviin asioihin.

Kunnanhallitus seuraa konserniyhteisöjen ja muun verkostoyhteistoiminnan toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia.

3.3 Lautakunnat

Lautakunnat huolehtivat toimialaansa kuuluvien konserniyhteisöjen ja muun verkostoyhteistyön toiminnan seuraamisesta ja ilmoittavat havaitsemistaan epäkohdista kunnanhallitukselle.

3.4 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnalla on kunnan omistajavallan nojalla oikeus saada tarvitsemansa selvitykset kunnan konserniyhteisöjen toiminnasta ja tilinpäätöksistä. Tarkastuslautakunnalla on oikeus käydä tutustumassa konserniyhteisön toimintaan ja tavoiteasetantaan voidakseen arvioida valtuuston asettamien konserniyhteisöjen toimintaa ja tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tarpeellisina pitämiään tietoja muun verkostoyhteistyön talouden ja toiminnan järjestämisestä ja saada verkostoyhteistyöstä tarpeellisina pitämiään tietoja voidakseen arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

3.5 Tilintarkastaja

Tilintarkastajalla on oikeus saada kunnan konserniyhteisöltä tarkastustehtävän hoitamiseksi tarpeellisina pitämiään tietoja sekä saada selvitys muun verkostoyhteistyön talouden ja toiminnan järjestämisestä tarpeellisina pitämiään tietoja.

3.6 Kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja vastaa konsernin ja muun verkostoyhteistoiminnan operatiivisesta johtamisesta.

Kunnanjohtaja raportoi kunnanhallitukselle konserniyhteisöjen ja muun verkostoyhteistyön toiminnasta tai tarvittavista uusista ohjeista tarpeenmukaisin väliajoin, vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Kunnanjohtaja tai hänen määräämänsä henkilöt valvovat, että konserniyhteisöjen ja verkostoyhteistyön taloutta ja toimintaa hoidetaan lakien, säännösten, valtuuston päättämien tavoitteiden ja kunnan edun mukaisesti ja että valtuusto, kunnanhallitus, lautakunnat ja tilintarkastaja saavat yhteistoiminnasta tarpeellisiksi katsomiaan tietoja ja raportteja.

Kunnanjohtaja määrittelee konserniyhteisö- tai verkostoyhteistyökohtaisesti toiminnan seurannasta ja raportoinnista vastuussa olevat henkilöt.

3.7 Tytäryhteisö

Tytäryhteisöillä tarkoitetaan sellaisia osakeyhtiötä, yhdistyksiä ja muuta yhteisöä ja säätiötä, joissa kunnalla yksin tai yhdessä tytäryhteisön kanssa on määräämisvalta.

Tytäryhteisön tulee toiminnassaan edistää kuntastrategian ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Tytäryhteisöjen tulee määritellä toiminta-ajatuksensa, joka osoittaa perustan, mitä tarkoitusta varten yhteisö on olemassa ja mitä yhteisön toiminnalla halutaan saavuttaa. Tytäryhteisön toiminta-ajatuksen tulee olla kunnan toiminta-ajatuksen ja valtuuston hyväksymän strategian kanssa yhtenevä.

Tytäryhteisöjen toimintasuunnitelmat, kokousten esityslistat (hyvissä ajoin ennen kokousta) ja pöytäkirjat tulee toimittaa kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle sekä nimetylle raportoinnista vastaavalle viranhaltijalle.

Tytäryhteisön toimivan johdon on ennen yhteisön päättävien elinten päätöksentekoa hankittava kunnanhallituksen suostumus asioista, jotka koskevat

- yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muuttamista
- toimialamuutoksia
- toiminnan laajennuksia tai supistuksia
- merkittäviä omaisuuden luovutuksia
- merkittävän investointihankkeen toteuttamista
- taloudellisen toimintakyvyn kannalta merkittävien lainojen ottamiseen tai lainanantoon liittyviä kysymyksiä
- omaisuuden kiinnittämistä tai vakuuden antamista
- muuta yhteisön toimintaedellytyksiin ja palvelukykyyn olennaisesti vaikuttavaa toimintaa
- ryhtymistä osakkaaksi yhtiöön, yhdistyksen jäseneksi tai säätiön perustajaksi
- periaatteellisesti tai taloudellisesti merkittäviä sekä pitkäaikaisia vuokra- ja muita sopimuksia
- merkittäviä henkilöstöpoliittisia ratkaisuja, myös toimitusjohtajan, palkkausperusteita ja muita etuja.

3.8 Edustajien valinta konserniyhteisöjen hallintoelimiin

Konserniyhteisöjen hallintoelimiin edustajia valittaessa tulee huolehtia siitä, että omistaja-ohjaukseen ja -valvontaan osallistuvilla henkilöillä on liiketalouden ja/tai konserniyhteisöjen toimialueen asiantuntemus. Edustajien valinnassa huomioidaan lisäksi kuntalainsäädännön mukainen poliittinen ja sukupuolen mukainen edustavuus sekä edustajien yhteiskunnallinen kokemus.

Hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi valittavalta on ennen valintaa saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään sekä konserniohjeiden noudattamiseen.

Yhteisön hallituksen palkkioista päätetään vuosittain yhteisön kokouksessa. Tytäryhteisön kokousedustajan tehtävänä on huolehtia, että tytäryhteisöjen toimielinten palkkion-

maksussa noudatetaan Mynämäen kunnanvaltuuston hyväksymää luottamushenkilöiden palkkiosääntöä.

3.9 Muu verkostoyhteistyö

Muun verkostoyhteistyön tulee edistää kuntastrategian ja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista.

Yhteistoimintaelinten tulee toimittaa toiminta-, talous-, hanke- ja projektisuunnitelmat, kokousten esityslistat vähintään 3 vuorokautta ennen kokousta kunnanhallitukselle tai asianomaiselle toimielimelle tai vastuuhenkilöksi määrätylle viranhaltijalle yhteistyöstä päätetyn vastuutuksen mukaisesti.

Vastuuhenkilön tulee huolehtia yhteistyön riittävästä tiedottamisesta kunnan toimielimille ja tarvittavien päätösten valmistelusta.

Vastuuhenkilön tulee huolehtia siitä, että yhteistyössä noudatetaan hyvää hallintotapaa sekä sisäisen valvonnan ohjetta ja että yhteistyöstä raportoidaan asianmukaisesti ja riittävästi ajoissa ennen lopullista päätöksentekoa kunnan luottamustoimielimille.

4 TALOUDENHOITOON JA KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄ OHJEISTUS

Konsernitilinpäätöksen tarkoituksena on selvittää ne varat, velat, vastuut ja velvoitteet, jotka kunnalla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuen.

Konserniin kuuluvat konserniyhteisöt toteuttavat hyväksytyä toiminta-ajatustaan, asetettuja tavoitteita ja vuosittain hyväksytyä budjettiaan.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen on annettava konsernitilinpäätöstä varten ja mahdollista välitilinpäätöstä varten kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan säännösten ja ohjeiden mukaiset tiedot talousyksikön pyytämässä muodossa ja aikataulussa.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen on annettava talousarviota ja -taloussuunnitelmaa varten tarpeelliset tiedot talousyksikön pyytämässä muodossa ja aikataulussa.

Tilinpäätös- ja talousarvioaineiston tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- palvelutuotannon kokonaismäärä
- toimintasuunnitelma tai toiminnallinen katsaus, jossa tarkastellaan toimintasuunnitelman toteutumista, poikkeamia ja korjaavia toimenpiteitä
- tulos- ja rahoituslaskelma ja tase
- investoinnit
- lainanotto
- tunnuslukuseuranta
-

Konserniin kuuluvien yhteisöjen keskeiset investointi- ja rahoitussuunnitelmat valmistellaan talousarvion aikataulussa ja saatetaan valtuustolle tiedoksi talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen lainajärjestelyt toteutetaan yhteistyössä kunnan talousjohdon kanssa.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt raportoivat taloudestaan vähintään kaksi kertaa vuodessa kunnan talousjohdon ohjeiden mukaisesti. Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus voi harkintansa mukaan pyytää selvityksiä yhteisön toiminnasta ja taloudesta.

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Konsernitaseen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin valtuuston hyväksymää poistojärjestelmää, ns. suunnitelman mukaista poistojärjestelmää.

Muun verkostoyhteistyön taloutta hoidetaan hyvän julkisen talouden periaatteiden mukaan. Projektien ja hankkeiden talouden hoidossa tulee huomioida kunnanhallituksen hyväksymän EU-hankeohjeistuksen ja kunnan sisäisen valvonnan ohjeen periaatteet.

5 RAHOITUS JA RISKIENHALLINTA

Valtuusto päättää kuntakonsernin rahoituksen perusteista.

Konsernin rahoitushuollossa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan kunnan hyvää luotokelpoisuutta ja konsernin volyyमितuja, jolloin laina- ja vakuutusneuvottelut ja kilpailuttaminen hoidetaan yhteisesti kunnan talousyksikön ja konserniyhteisön johdon kanssa.

Kuntakonsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa, jonka tulee perustua riittävään riskien kartoitukseen. Kunkin yhteisön suorittaman kartoituksen perusteella määritellään ne periaatteet, joiden mukaan vahinkoriskejä siirretään katettavaksi vakuutuksella. Vakuutuspalvelut hankitaan konsernille yhteisen tarjouskilpailun perusteella.

Konserniyhteisön tulee ilmoittaa välittömästi kunnanjohtajalle ja kunnan talousyksikölle tilapäisestä tai pysyvästä maksuvalmiusuhasta.

Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sijoitustoiminnan strategioista tulee neuvotella kunnan talousyksikön kanssa. Konsernin emo ja tytäryhteisöt muodostavat sisäisen pankin, mikäli rahoitus- ja sijoitustoiminnan keskittämisellä on saavutettavissa merkittäviä taloudellisia hyötyjä. Sisäinen pankki tekee asiakkaiden kanssa palvelusopimuksen.

6 HENKILÖSTÖPOLITIikka

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt noudattavat kunnan henkilöstöpolitiikan peruslinjauksia. Henkilöstön hankinnassa hyödynnetään julkisen haun lisäksi konsernin henkilöstöä ja henkilöstön sijoittamisessa tavoitellaan olemassa olevan henkilöstön mahdollisimman tehokasta käyttöä.

Palkkauksessa ja palvelussuhteen ehdoissa pyritään konsernissa yhteneväisyyteen. Yhtenäisyyden varmistamiseksi konsernin eri osien palkkauksesta ja virka- ja työehtosopimuk-

sien tulkinnasta vastaavat henkilöt kokoontuvat säännöllisesti. Yhteisten kokousten järjestämisvastuu on ensisijaisesti kunnan henkilöstöhallinnolla.

Johtamisen tulee tukea henkilöstön osallistumista päätöksentekoon henkilöstöohjelman mukaisesti.

Henkilöstön osaamistarpeet arvioidaan vuosittain käytävillä esimiehen ja alaisen välisillä kehityskeskusteluilla sekä osaamisen kehittämiskeskustelulla.

Konserni järjestää yhteisesti paikallista johtamiseen ja esimiestyöhön, asiakaspalveluun, työsuojeluun, työyksikköjen kehittämiseen, tietotekniikkaan ja taloushallintoon liittyvää koulutusta. Kustannuksista vastataan ja koulutusta suunnitellaan sekä arvioidaan yhdessä.

Kunnan tytäryhtiön tulee hakeutua Kuntien eläkevakuutuksen jäsenyhteisöksi, kun kunnan omistusosuus yhtiössä ylittää lain asettamat ehdot.

7 HANKINNAT

Konserniin kuuluvien konserniyhteisöjen on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia ja Mynämäen kunnan yleistä hankintaohjetta. Konsernin hankinnoissa pyritään tarkoituksenmukaiseen yhteistyöhön konsernin sisällä ja seudullisen hankintarenkaan kanssa.

Keskitettyä hankintaa noudatetaan mm. seuraavissa hankinnoissa:

- hankinnat vuosihankintasopimusten puitteissa
- tietotekniikkapalvelut ja -järjestelmät
- puhelinjärjestelmät
- vakuutuspalvelut
- sähkön hankinta
- toimitilajärjestelyt
- lämmitysenergian hankinta

8 VIESTINTÄ

Yhteisön tai säätiön hoidettavaksi annetuista tehtävistä ja toiminnasta on kunnan sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen. Konserniyhteisöjen on omalta osaltaan tuettava kuntaa tiedottamisvelvollisuuden hoitamisessa.

Konsernin tiedottamisesta vastaavat kunnanjohtaja ja osastopäälliköt tehtäväjaon mukaisesti.

Konserniin kuuluvien yhteisöjen on annettava toiminnastaan kuntalaisille sellaiset riittävät tiedot, mitkä yhteisön asema ja toimintojen turvaaminen huomioiden voidaan antaa.

9 YHTEISET PALVELUT

Konserniin kuuluvien emon ja tytäryhteisöjen tukipalvelut järjestetään yhteistyössä silloin, kun yhteistyö parantaa tehokkuutta ja tulokellisuutta ja on toiminnan kokonaisuuden kannalta edullista ja kun niin sovitaan tai päätetään.

Tietojärjestelmien suunnittelussa ja käytössä tavoitteena on, että konserniyhteisöt käyttävät samoja järjestelmiä ja ohjelmia ja että tytäryhteisöjen tietojärjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Mynämäen kunnan tietohallinnon kanssa.

10 KONSERNIOHJEEN VOIMAANTULO

Tämä ohje tulee voimaan 1.8.2007 alkaen.

Ohje käsitellään tytäryhteisön yhtiökokouksessa tai vastaavassa muussa ylintä päätäntävaltaa käyttävässä hallintoelimessä sekä yhteisön hallituksessa tai vastaavassa hallintoelimessä ja se hyväksytään tytäryhteisöä sitovaksi.

Kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt voivat päättää noudattaa näitä ohjeita soveltuvin osin kuitenkin niin, että nämä ohjeet sitovat ao. yhteisön toimielimissä Mynämäen kuntaa edustavia henkilöitä.